

RAPORT DE ACTIVITATE **a Întreprinderii Municipale „Apă-Canal” Cahul** **pentru anul 2016**

Întreprinderea Municipală „Apă-Canal” Cahul activează în baza certificatului de înregistrare a Întreprinderii Municipale, autorizațiilor sanitare, ecologice, folosințe a apei, conform legislației în vigoare, licenței eliberate de camera de licență în domeniul construcției și licență eliberată de ANRE, genul de activitate aprovizionarea orașului Cahul cu apă potabilă și evacuarea apelor reziduale cu tratarea lor ulterioară.

La ÎM „Apă-Canal” Cahul sunt angajați 182 specialiști, din ei 37 femei, 57 persoane deservește stația de tratare a apei potabile, 47 persoane deservește stația de tratare a apelor reziduale, 34 persoane activează în serviciul de avariere, secția electrică 7 persoane, secția abonament 18 persoane, administrația cu subdiviziunile structurale 19 persoane.

ÎM „Apă Canal” Cahul prestează servicii de aprovizionare cu apă potabilă aproximativ 44000 persoane locuitori, abonați 15399 (14849 persoane fizice și 50 persoane juridice, buget) la rețelele de apă, numărul de locuitori conectați la rețelele de canalizare 26148 persoane, abonați 8716. Numărul de consumatori industriali 519, inclusiv instituții bugetare 38.

Secția apeduct

Sursa de aprovizionare cu apă a orașului Cahul este râul Prut din care de stația de pompare SP-1, construită în anul 1970. Apă inițială din râul Prut se pompează spre stația de tratare respectându-se tot procesul tehnologic de tratare a apei. Stația de tratare a fost construită și dată în exploatare anul 1970 cu capacitatea de 24,00 mii m³/zi cu patru stații de repompare a apei. Instalațiile de tratare constau din următoarele:

- Amestecător vertical – 2 unități
- Cameră de floclare – 4 unități
- Decantoare orizontale – 4 unități
- Filtre rapide – 8 unități
- 3 rezervoare de apă tratată potabilă pentru consum – volum 2000 m³ fiecare
- Stație de clorinare

În decursul, anului 2016 a fost efectuată reabilitarea stației de tratare a apei potabile, grant oferit de CIZ finanțat prin ADR Sud, costul total aproximativ 550 mii euro. De către colectivul secției au fost prelucrate 2295,10 mii m³ de apă brută. Volumul de apă realizat constituie 1056,40 mii m³/an, peste 47,20 mii m³/an sunt realizate organizațiilor bugetare și 127,1 mii m³/an agenților economici, populația 882,10 mii m³/an, pentru procesul tehnologic și pierderile în rețea constituie, 1238,7 mii m³/an, volumul de apă la pierderile în rețea și procesul tehnologic aprobat de către ANRE constituie 1 213 322,0 m³, apa nefacturată constituie 53,97 %.

Pentru tratarea, producerea volumului de apă potabilă au fost întrebuințate peste 73,654 tone de sulfat de aluminiu (320,0 EUR/tn), 12329 kg de clor lichid (1,76 \$/kg) și alte materiale și reactive necesare pentru producere.

Stația de pompare S-3 dotată cu două grupuri de pompe care aprovizionează prin rețelele de distribuție cartierul Spirin, cartierul XV, casele cu 9 etaje a centrul orașului și casele individuale. La stație sunt două rezervoare de apă cu capacitate de 1000 m³.

Stația de pompare SP-4 dotată cu un grup de pompe care livrează apă prin rețelele de distribuție în cartierul XX și la rezervoarele SP – 5. La stație sunt amplasate două rezervoare de apă cu capacitatea de 250 m³ fiecare.

Stația de pompare SP-5 dotată cu un grup de pompe ce aprovizionează prin rețelele de distribuție blocurile cu multe etaje din cartierul XX. La stație sunt amplasate două rezervoare cu capacitatea de 1500 m³ fiecare.

Lungimea rețelelor de distribuție este de 103,6 km, din care fontă 22,59%, PE 45,60%, beton armat 6,80% și 25,01% din oțel.

În perioada de gestiune au fost efectuate lucrările de profilaxie a utilajului de pompare și electric, lucrările de ermetizare a vanelor și alte lucrări de reparație curentă a încăperilor din complex.

Secția de exploatare a rețelelor de apeduct și canalizare

Serviciul avariere dispune de unități de transport și este asigurat cu personal. Pe parcursul anului 2016 au fost înregistrate 1417 cereri a populației pe problemele ce țin de diverse situații de avariere la sistemul de apeduct și canalizare, inclusiv 311 situații de avariere la sistemul de apeduct. Termenul de lichidare a situației de avariere se respectă.

Măsurile de reducere a pierderilor, este necesar urgent de renovat tronsonul de apă SP-1 la stația de tratare, reabilitarea rețelelor de apă de distribuție uzate, de adus la bun sfârșit contorizare consumatorilor.

De către colectivul secției au fost îndeplinite un șir de măsuri pentru întreținerea obiectelor infrastructurii în stare funcționabilă.

Secția de canalizare

Sectorul de canalizare este reprezentat prin stația de epurare a apelor reziduale cu subdiviziunile de activitate, cu o lungime de 50,4 km, având o capacitate de 13,7 mii m³/zi și care epurează apele reziduale pînă la normativele în vigoare de deversare în râul Prut. Pe parcursul anului 2016 au fost epurate 1106,561 mii m³/an, din care 742,30 mii m³/an facturate alt volum de ape formate din apele pluviale și freactice care pătrund în rețele prin fisurile rețelelor, conectări clandestine. Pondere volumului de ape reziduale în anul 2016 a constituit 22,91% din capacitatea totală de producere a complexului de epurare a apelor reziduale. La stație au fost efectuat lucrări de curățire a platformelor de uscat a nămolului, reparații curente a încăperilor cu schimbarea parțial a ușilor și ferestrelor.

Secția abonament și relații cu clienții

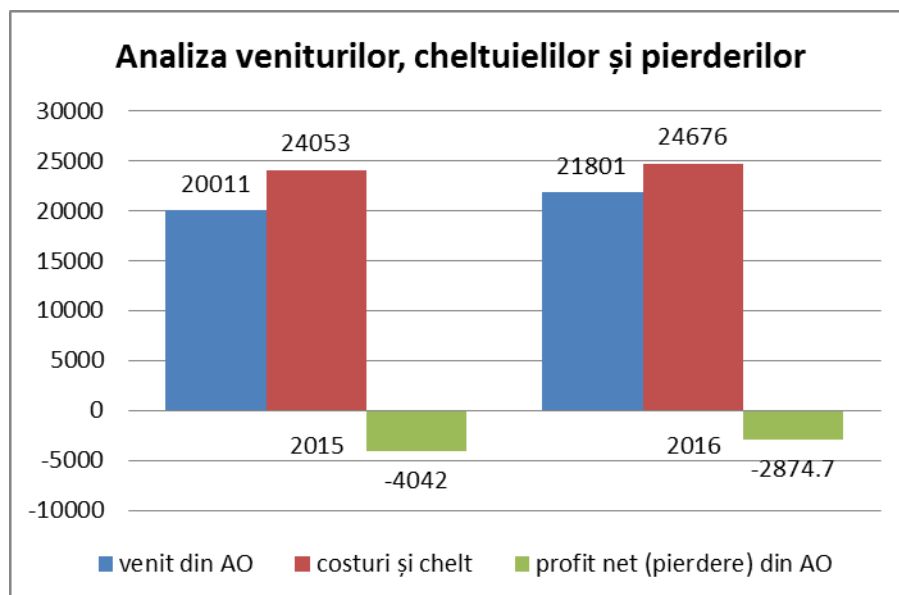
Un lucru însemnat a fost îndeplinite de către secția abonament și relații cu clienții. În decursul anului 2016 de către controlori au fost citite datele contoarelor de 109,936 mii ori. Nivelul de achitare a consumatorilor casnici a fost de 100,7 % ce ne-a permis să micșorăm datoria populației cu 197,5 mii lei. În decursul anului au fost înregistrați 261 noi abonați. De către colaboratorii secției au fost instalate 261 de apometre noi și 31 de apometre după testare, au fost schimbate 1202 apometre care nu au trecut testare, au fost resigilate 1620 de noduri de evidență la cererea consumatorilor.

Tot de către colaboratori au fost depistate 60 de încălcări a regulamentului. De către comisie conform regulamentului prestărilor serviciilor de apă și canalizare pe fiecare caz în parte a fost întocmite acte cu aplicarea amenzi în sumă de 64 603,96 lei. De la rețele au fost deconectați 9 consumatori care au refuzat să achite datoriile și amenzi în urmă încălcărilor depistate de către controlori.

Analiza economico-financiară a activității întreprinderii în anul 2016

În rezultatul activității de producere (fără activitatea financiară și investițională) întreprinderea a obținut un venit brut în sumă de **21801** mii lei, sau cu **1790,0** mii lei mai mult decât în anul 2015. Cheltuielile pentru perioada anului 2016 au constituit **24676** mii lei sau cu 623 mii lei mai mult față de perioada precedentă. Astfel pierderile din activitatea operațională a anului 2016 au constituit **2874,7** mii lei.

Analiza în dinamică pe ultimii 2 ani a acestor indicatori este prezentată în diagrama de mai jos.

Din datele diagramei observăm că costurile și cheltuielile întreprinderii au avut o tendință ușoară de majorare cu 623 mii lei, datorită tarifului majorat în primele 4 luni ale anului la energia electrică, celelalte costuri fiind la nivelul anului precedent. Majorarea veniturilor cu 1790 mii lei s-a datorat: creșterii venitului din activitatea de apeduct cu 161,7 mii lei, influențat de creșterea volumului de apă potabilă facturată de la instituțiile bugetare și agenți economici, majorarea venitului din activitatea de canalizare cu 620,2 mii lei, influențat de creșterea volumului de apă potabilă facturată de la populație, și de majorarea veniturilor din activitatea operațională cu 4,7 ori, de la 132,6 mii lei în 2015 pînă la 626,0 mii lei în 2016.

În cele ce urmează se vor analiza veniturile și cheltuielile întreprinderii.

Din venitul total obținut pe întreprindere în 2016 în sumă de **21801** mii lei, 19622,6 mii lei au fost obținute din activitatea de bază a întreprinderii (AAC), iar **2178,4** mii lei au fost obținute din alte activități economice, de exemplu: servicii pentru conectarea persoanelor fizice și juridice la rețele, eliberarea condițiilor tehnice, prestarea serviciilor de curățirea rețelelor de canalizare, evacuarea și transportarea deșeurilor lichide etc.

În costurile și cheltuielile întreprinderii pentru 2016 în mărime de **24676** mii lei se includ:

- 5379,1 mii lei cheltuieli materiale, din care: 3887,9 mii lei plata pentru energia electrică, 756,9 mii lei consumurile pentru reactivii chimici, 299,6 mii lei – combustibil și 434,7 mii lei alte consumuri materiale.
- 3567,8 mii lei cheltuielile cu amortizarea,
- 1060,1 mii lei plata impozitelor, din care: **565,5** mii lei - TVA, taxa pentru apa captată **399,7** mii lei, amenajarea teritoriului **39,2** mii lei, impozit funciar și imobiliar **12,1** mii lei și **43,6** mii lei – taxa pentru folosirea drumurilor.
- 9862,6 mii lei retribuirea muncii angajaților.
- 2454,2 mii lei contribuții privind asigurările sociale de stat și medicale obligatorii,
- 1083,6 mii lei dobînda pentru creditul Băncii Mondiale,
- 393,9 mii lei costul de procurare a mărfurilor,
- 874,7 mii lei alte consumuri și cheltuieli (cheltuieli aferente serviciilor prestate de terți, аренда operațională, asigurarea obligatorie a autoturismelor etc.)

În 2016 ÎM „Apă-Canal” Cahul a obținut pierderi financiare în mărime de 3089,6 mii lei, diminuîndu-se cu 14473,6 mii lei sau de 5 ori față de perioada de gestiune precedentă. Această micșorare a fost condiționată de reducerea pierderilor de la diferența de curs valutar de la 13521,5 mii lei în 2015 pînă la 214,9 mii lei în perioada de gestiune curentă. Totodată, asupra pierderilor perioadei de gestiune a influențat pozitiv reducerea pierderilor din activitatea operațională cu 1167,0 mii lei. Cauza principală a diminuării pierderilor din activitatea operațională o constituie creșterea mai mare a venitului, cu 1790 mii lei, în raport cu creșterea cheltuielilor, doar cu 623 mii lei.

Calculul diferenței de curs valutar se descrie în tabelul de mai jos.

Nr. d/o		I tranșă				II tranșă			TOTAL
		valuta	plata de bază	dobânda	total	plata de bază	dobânda	total	
1	Soldul pentru credit din MF la 31.12.2016	dol, SUA	1907812	105955	2013767	1389504	62500	1452004	3465771
2	Cursul valutar oficial la 31.12.2016	lei, RM			19,9814			19,9814	19,9814
3	Soldul în lei RM la 31.12.2016 după cursul valutar (1x2)	lei, RM	38120764	2117134	40237898	27764236	1248837	29013074	69250973
4	Soldul după evidența contabilă la 31.12.16	lei, RM	37504731	2062355	39567087	27315563	1228656	28544219	68111307
5	Diferența de curs valutar (3-4)	lei, RM	616033	54778	670811	448672	20181	468854	1139665

Contract încheiat la 15.04.2004 - 2750 x 12,0829 = 33227,975 mii lei

Contract încheiat la 10.12.2008 - 1500 x 10,3893 = 15583,95 mii lei

Total 48811,925 mii lei

În decursul anului 2016 ÎM „Apă-Canal” Cahul a achitat în bugetele de diferite niveluri **5720,4** mii lei.

Este necesar de menționat că în 2016 au fost achitate din suma de bază a creditului Băncii Mondiale 1475,8 mii lei și din dobândă 211,3 mii lei, celelalte sume la scadență nu au fost onorate.

Situația financiară a întreprinderii la data de 01.01.2017 era următoarea:

Datoriile debitoare sunt în sumă de **2985,1 mii lei**, inclusiv:

- populația – **1503,4** mii lei
- agenți economici – **1496,4** mii lei

Datoriile creditoare alcătuiesc **72961,0** mii lei, inclusiv:

1. pe termen lung (credite bancare)	62325,8
2. pe termen scurt	10635,2
<i>inclusiv:</i> împrumuturi Min. Fin.	6925,2
dobânda Min. Fin.	2104,7
datorii față de furnizori	38,7
datorii privind retribuția muncii	569,0
datorii privind asigurările	336,4
datorii privind impozitele	291,5
datorii privind concediile (provizion)	351,7
alte datorii	18,0

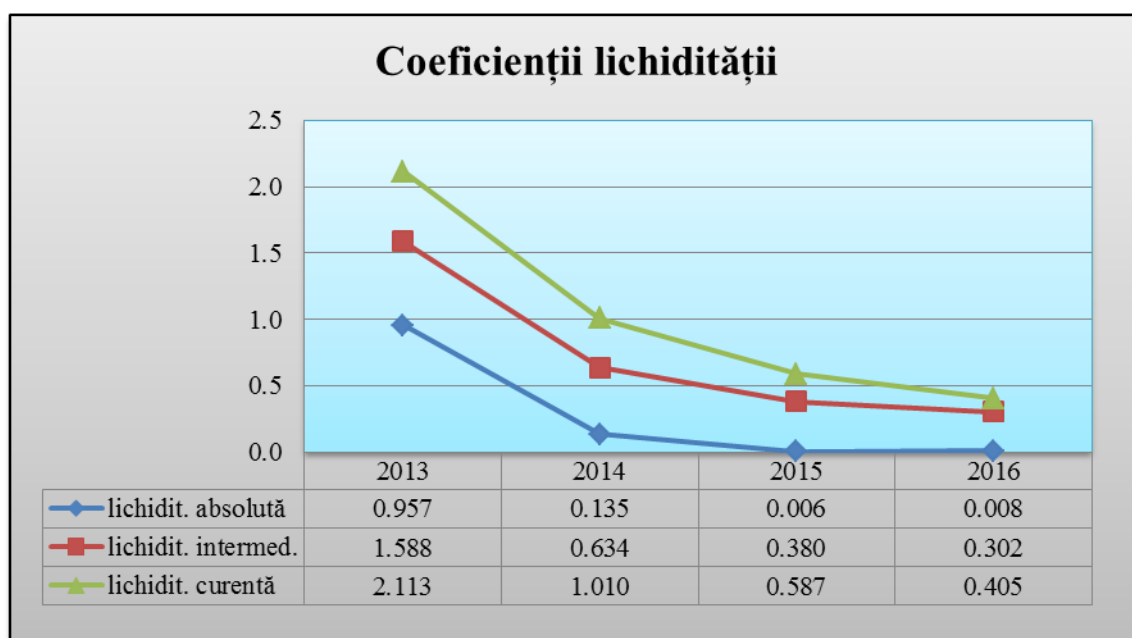
Pentru a determina eficiența activității întreprinderii se analizează **rentabilitatea activelor și rentabilitatea vânzărilor** întreprinderii.

Indicatori	2015	2016
Profit/pierdere pînă la impozitare	-17563,2	-3089,6
Venit din vânzări	19878,7	21175,3
Rentabilitatea vânzărilor	-88,35	-14,59
Rentabilitatea activelor	-32,99	-5,88

Nivelul rentabilității veniturilor din vânzări (raportul procentual dintre profitul/pierderea brută și volumul vânzărilor) în 2016 constituie (-14,59%), înregistrând o micșorare cu 73,76% față de perioada de gestiune precedentă, iar nivelul rentabilității activelor a constituit în 2016 (-5,88%). Însă acest indicator rămâne a fi negativ, astfel că în perioada de gestiune curentă întreprinderea a obținut 14,59 bani pierderi la un leu de vânzări și 5,88 bani pierderi la fiecare leu de active. Scăderea acestui indicator a fost determinată de ritmul creșterii veniturilor din vânzări mai mare ca ritmul creșterii costurilor din vânzări și reducerii diferenței cursului valutar.

În diagramele ce urmează sunt examinați în dinamică **indicatorii lichidității, ai solvabilității generale și a coeficientului de îndatorare totală a întreprinderii** pe anii 2013-2016.

Lichiditatea reprezintă capacitatea întreprinderii de a-și achita datoriile pe termen scurt, iar solvabilitatea exprimă gradul de acoperire a surselor împrumutate cu active de care dispune întreprinderea.

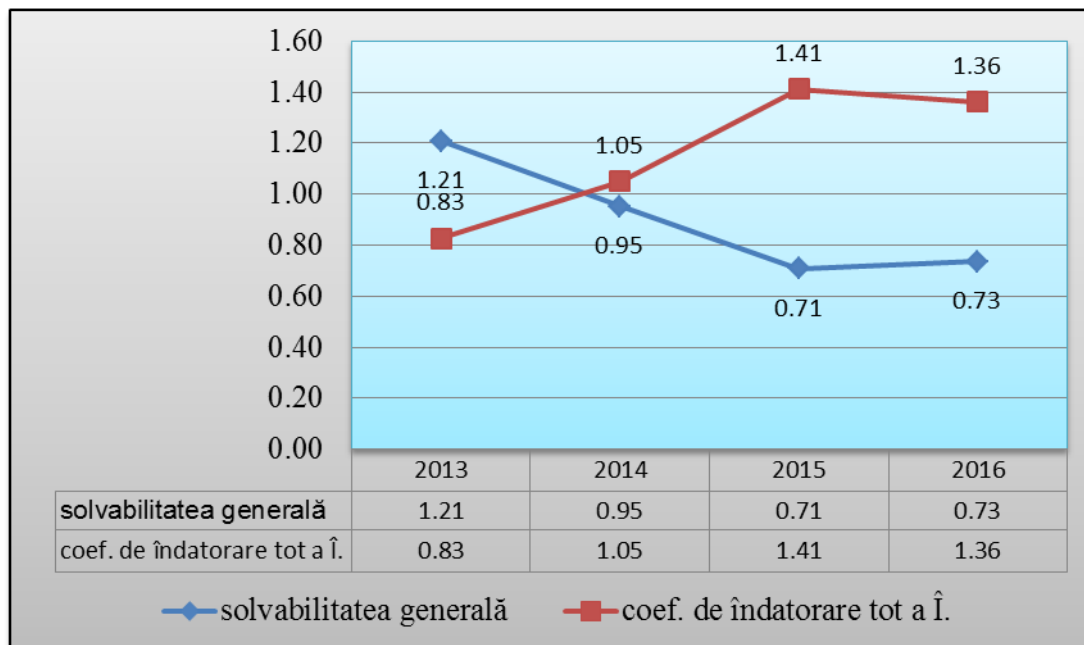
Din diagrama prezentată observăm că indicatorii lichidității, care caracterizează capacitatea întreprinderii de a-și achita datoriile pe termen scurt (TS) din diverse resurse (lichiditatea absolută - din mijloacele bănești, lichiditatea intermediară - din mijloacele bănești, investițiile pe TS și creanțele pe TS și lichiditatea curentă - din active curente) au tendință continuă de scădere ceea ce denotă o diminuare a capacității de plată a întreprinderii.

Lichiditatea curentă (active circulante/datorii curente) care la începutul anului 2016 a constituit 0,587, spre finele anului a scăzut până la 0,405. Această rată nu se încadrează în intervalul optim (2-2,5).

Aceeași evoluție a avut și lichiditatea intermediară [(numerar + investiții financiare curente + creanțe curente)/datorii curente]. Dacă la începutul anului 2016 această rată a constituit 0,38, atunci în cursul anului lichiditatea intermediară s-a micșorat până la 0,30, și nu a atins nivelul optim (0,7-0,8).

La nivel scăzut, în comparație cu intervalul cerut (0,2-0,25), se clasează și lichiditatea absolută (numerar/datorii curente). Această rată nu corespunde cerințelor atât la începutul anului - 0,006, cât și la sfârșitul anului 2016 -0,008, înregistrând o evoluție ușoară de creștere.

Această situație denotă faptul că întreprinderea se confruntă cu un deficit de mijloace bănești proprii pentru achitarea datoriilor curente, fiind un semnal negativ pentru fondator și pentru finanțatori.

Din diagrama de mai sus observăm că solvabilitatea generală, care exprimă gradul de acoperire a surselor împrumutate cu active de care dispune organizația, este cam la același nivel. În mod normal nivelul acestui indicator trebuie să nu fie mai mic decât 2, însă observăm că în 2016 indicatorul este de 0,73 lei, față de 1,21 lei în 2013. Coeficientul de îndatorare totală a întreprinderii, care reflectă capacitatea firmei de a achita datoriile pe termen scurt și termen lung, are o ușoară tendință de micșorare de la 1,41 lei în 2015 la 1,36 lei în 2016. Ambii indicatori constituind un moment negativ în activitatea întreprinderii.

Menținerii indicatorilor economico-financiari negativi este cauzată de:

1. Neajustarea la timp a tarifului pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare;
2. Majorarea cheltuielilor ca rezultat al creșterii prețurilor pentru resursele energetice și materiale utilizate în procesul de producție;
3. Ritmul creșterii veniturilor, este mult mai mic decât ritmul creșterii costului vânzărilor;
4. Tariful existent, aprobat în 2008, cu mici modificări realizate în anii 2010-2015, nu acoperă sinecostul producției etc.

Tarifele pentru serviciile AAC.

Este necesar de menționat că pe 10.02.2017 Consiliul de administrație al ANRE a aprobat cheltuielile pentru anul de bază (2015), în scopul determinării tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare (AAC), prezentate pe 15.12.15 de către ÎM „Apă-Canal” Cahul.

La data de 15.03.17 conform Legii 303 din 13.12.13 au fost înaintate către ANRE și calculelor executate conform Metodologiei aprobate de ANRE nr. 1020 din 02.02.15, pentru avizarea și aprobarea tarifelor la serviciile de AAC pentru anul 2017.

Luând în considerație situația dificilă privind strategia de tarifare și alți factori externi, cum ar fi: schimbarea legislației în domeniu, majorarea prețurilor la resursele utilizate din ultimii ani ș.a., este necesar de menționat că echipa managerială reușește să mențină supraviețuirea entității.

Administratorul-interimar
al ÎM „Apă-Canal” Cahul

Gheorghe GHEȚIVU